

НАГЛЯДОВА РАДА ВИЩОЇ ШКОЛИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРОТОКОЛ № 3

Дата проведення засідання:
10 липня 2024 року

Місце проведення засідання:
у режимі реального часу (Zoom)

Початок засідання: 11.00

Закінчення засідання: 12.20

НА ЗАСІДАННІ ПРИСУТНІ:

Наталія АЛЮШИНА – Голова Національного агентства України з питань державної служби

Юлія ЛИХАЧ – директор Вищої школи публічного управління

ЧЛЕНИ НАГЛЯДОВОЇ РАДИ:

Оксана ГАРНЕЦЬ – керівник проекту «Підтримка децентралізації в Україні» (DESPRO), голова Наглядової ради

Лілія МАРТИНЮК – керівник Департаменту управління персоналом Офісу Президента України, член Наглядової ради

Наталія КОЗЛОВСЬКА – Генеральний директор Директорату публічної адміністрації Кабінету Міністрів України, член Наглядової ради

Олександр КОРНІЄНКО – перший заступник Голови Верховної Ради України, член Наглядової ради

В'ячеслав КУЧЕР – член Національного агентства кваліфікацій, член Наглядової ради

В'ячеслав ПОТАПЕНКО – керівник Центру внутрішньополітичних досліджень Національного інституту стратегічних досліджень, член Наглядової ради

Валентина ПОЛТАВЕЦЬ – голова правління ГО «Центр якості місцевого самоврядування», член Наглядової ради

Галина МЕЩЕРЯКОВА – Програмна спеціалістка ООН Жінки в Україні / менеджерка проекту, член Наглядової ради

Юрій ПІЖУК – голова Професійної спілки працівників державних установ України, член Наглядової ради.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ ЗАСІДАННЯ

1. Вступне слово

Наталія АЛЮШИНА, Голова НАДС

2. Про результати роботи Вищої школи за перше півріччя 2024 року

Юлія ЛИХАЧ, директор Вищої школи

3. Різне

Оксана ГАРНЕЦЬ, голова Наглядової ради.

Вела засідання голова Наглядової ради Оксана ГАРНЕЦЬ.

1) З першого питання порядку денного

Слухали: Голову НАДС Наталію АЛЮШИНУ, яка висловила вдячність присутнім за активну участь у роботі Наглядової ради Вищої школи. Вона сказала, що Вища школа публічного управління – молодий заклад, але попри це вдається тримати високу планку у питаннях професійного розвитку державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.

Було наголошено на тому, що Вища школа є лідером у наданні освітніх послуг з підвищення кваліфікації публічних службовців, що спільно з міжнародними партнерами та проектами поступово трансформується до сучасної моделі підвищення рівня професійної компетенції управлінців. Це відбувається, зокрема, шляхом залучення викладачів–практиків і запровадження практикоорієнтованих підходів і тематики навчань.

Наталія АЛЮШИНА відмітила активність Вищої школи у налагодженні комунікації з закладами вищої освіти, організаціями громадянського суспільства, урядовими структурами для вдосконалення навчально-методичного, наукового та практичного забезпечення освітнього процесу. Підтвердженням цього є активна участь у міжнародних конференціях, семінарах та інших заходах, що організовуються НАДС. Важливим є також започаткування актуальних освітніх проєктів, що отримали позитивні відгуки від учасників професійного навчання.

Голова НАДС висловила впевненість, що обмін думками членів Наглядової ради стосовно діяльності Вищої школи у першому півріччі поточного року допоможе зробити її кращою, і це стане достойною відповіддю на суспільний запит щодо якісно нового рівня відповідальності публічних службовців за результати своєї роботи, посилення вимог до системи підвищення їх кваліфікації.

Наталія АЛЮШИНА зазначила, що Національне агентство України з питань державної служби і Вища школа відкриті до реалізації спільних проєктів, програм та заходів, аби наблизити до потреб сьогодення освітні послуги, що надаються публічним службовцям у процесі підвищення кваліфікації. І підтримка у цьому Наглядової ради Вищої школи є надзвичайно важливою.

Голова Наглядової ради Оксана ГАРНЕЦЬ подякувала надала Голові НАДС Наталії АЛЮШИНІЙ та надала слово директору Вищої школи публічного управління Юлії ЛИХАЧ для презентації звіту про результати роботи Вищої школи за перше півріччя 2024 року.

2) З другого питання порядку денного

Слухали: директора Вищої школи публічного управління Юлію ЛИХАЧ, яка представила звіт про результати роботи Вищої школи за перше півріччя 2024 року (додається).

Виступили:

Оксана ГАРНЕЦЬ, яка висловила вдячність Юлії ЛИХАЧ за представлення звіту щодо діяльності Вищої школи та відмітила, що у ньому відображено всі

аспекти роботи Вищої школи. Вона запросила членів Наглядової ради ставити запитання, висловлювати свої враження, уточнювати надану інформацію, обговорювати звіт.

Юрій ПІЖУК, який висловив своє захоплення роботою, проробленою Вищою школою, адже те, що відображено в звіті, є, по суті, лише стислим викладом того, що зроблено. Впадає в око різноплановість діяльності, її широкий тематичний спектр, значне число охоплених навчанням осіб. Він подякував керівництву Вищої школи за увагу, яка була приділена заходам, організованим спільно з Профспілкою працівників державних установ України, що здійснювалися в рамках підписаного меморандуму. Було наголошено, що такі меморандуми мають практичне застосування. Зокрема, йшлося про програму з підвищення кваліфікації для категорії А з тематики соціального діалогу. Юрій ПІЖУК зауважив, що таку співпрацю треба обов'язково продовжувати з огляду на рівень знань державних службовців стосовно одного з ключових питань і ключових принципів функціонування ЄС, до якого ми намагаємося рухатись, – питання соціального діалогу. І проведені навчання є лише початком шляху в цьому напрямку, адже на часі – практичний розвиток соціального діалогу; за цим стоять і колективи, і мікроклімат, і в цілому рух до правової держави.

Також Юрій ПІЖУК розповів, що він нещодавно повернувся зі Стокгольму, де мав зустріч із асоціацією місцевого самоврядування Швеції на найвищому рівні, ознайомився з напрямками їхньої співпраці з українськими колегами у царині місцевого самоврядування. Так, у день візиту було підписано великий контракт, спрямований на розвиток спроможності громад в Україні. Розмова велася й про те, що, з одного боку, ці кошти мають бути використані на розвиток громад з точки зору їх економічної спроможності, але потрібно відпрацювати питання і соціального діалогу, і розвитку апаратів, розвитку трудових колективів, адже в цьому є велика перспектива. Партнери були зацікавлені, тому що в Швеції реально функціонує трипартизм, а в Україні ще є над чим працювати в цьому плані. Тож варто окремо обговорити деталі, можливість долучення Професійної спілки працівників державних установ України як громадської організації, зацікавленої в розвитку і навчанні посадових осіб місцевого самоврядування, до того навчання, яке організовує Вища школа публічного управління. На завершення виступу Юрій ПІЖУК побажав сил, аби не зменшувати обороти і рухатись вперед.

Оксана ГАРНЕЦЬ, яка подякувала Юрію Піжуку за цікаві коментарі, що вибудовують певну перспективу, та запросила до слова Олександра Корнієнка.

Олександр КОРНІЄНКО, який зазначив, що він детально ознайомився з попередньо надісланою презентацією звіту, який представила директор Вищої школи, і дійшов висновку, що Вища школа стає повноцінним хабом з розвитку публічних службовців. Мова йде не лише про державних службовців, які безпосередньо підпадають під дію закону, а й про службовців органів місцевого самоврядування, зокрема, і про таку важливу ланку як старости. Надзвичайно важливим є також і тематичне охоплення споживачів освітніх послуг навчанням. Зважаючи на масштаби тих викликів, що зараз постали перед країною, наявність у людей часу і сил на підвищення кваліфікації, оприлюднені цифри за півроку є

достатньо серйозними і заслуговують на високу оцінку. Враховуючи чисельність публічних службовців, це, фактично 5 % за пів року, тобто, орієнтовно, це буде 10 % за рік, що є гарним показником.

Дуже важливою є і плідна співпраця з проєктами міжнародної допомоги. Одним з критеріїв вступу України до ЄС є готовність публічного урядування здійснити всі належні процедури. Це так званий процесуальний критерій. Тож володіння мовами для публічних службовців є одним із пріоритетів, і добре, що цей напрям навчання розвивається. Слід наголосити, що зазначений розвиток не є формальним, це не є просто курси англійської, а Speaking club, літня школа тощо. І це правильно, бо йдеться не про те, що треба навчити всіх службовців англійської мови, а про те, що багатьом треба поновити знання, поглибити їх, отримати умовну практику, якої просто не вистачає. Якщо казати про наступні рівні, то це, звичайно, європейське право з практичною орієнтацією, особливо в контексті створення тих чи тих правових документів.

Робота над переговорними розділами про функціонування демократичних інституцій, наприклад, засвідчує, що мова не йде про двадцять євродиректив, які нам видадуть, і які ми маємо перекласти і проголосувати. Натомість мова йде про сотні актів, рішень європарламенту, позицій, навіть виступів лідерів, на яких буде ґрунтуватися наше наближення до ЄС. Відтак слід працювати над формальною освітою в напрямку європрава, євроінтеграції. Ми будемо піднімати це питання перед академічною спільнотою, обов'язково говорити про те, що мають бути актуальні магістерські програми, європейські студії. А Вища школа може на даний час допомагати надолужувати секторальні прогалини, адже секторальна експертиза є дуже важливою, і в ній найбільше зараз проблем, особливо по критичним для вступу розділам, таким як аграрна політика, безпека харчової продукції, екологія, податкова система тощо.

Партнери, зокрема, з Данії і Литви, готові нас підтримати в цій роботі, тож Олександр КОРНІЄНКО закликав команду Вищої школи більше на це орієнтуватися, брати участь у реалізації відповідних проєктів на грантовій основі. Оскільки цей напрямок треба активізувати, слід правильно зробити відбір тих, хто буде проходити це навчання, хто буде потім працювати над адаптацією директив: нормопроектувальники, полісімейкери в міністерствах, в Апараті Верховної Ради України також. Це точно та задача, яку Вища школа має виконувати паралельно з іншими важливими напрямами, і це вимагатиме ресурсів, тож не треба втрачати напрацьований потенціал, досягнуту динаміку. Але водночас необхідно залучати нові напрямки, які по'язані напряму з євроінтеграцією не в філософському чи екзистенційному сенсах, як усі звикли, а більш практичному, пов'язаному зі збільшенням спроможностей переговорної команди.

Що стосується місцевого самоврядування, то там теж мова йде про нарощування потенціалу, адже у нас не вистачає менеджерів, не вистачає тих, хто формує заявки і бере участь у конкурсах; для нас зараз фактично відкритий доступ, на конкурсній основі, до проєктів на більш ніж трильйон євро в рік. Але треба цим займатись, і позитивний досвід в Україні є. Наприклад, Івано-Франківськ, який виграє зараз 50 проєктів з 200, що подаються. Важливо, щоб усі наші 1400 громад мали спроможність розробляти й подавати проєкти, брати участь у конкурсах. Щось

закривають міжнародні проекти технічної допомоги, щось ми маємо закривати силами держави, тому що це величезний обсяг роботи з інсталяції нового рівня управління на місцях, в локальних середовищах, громадах.

Актуальною є політика згуртованості, а також політика розвитку сільських територій, але для повноцінної їх реалізації важливо нарощувати потенціал. Це можна робити, зокрема, через обласні державні адміністрації. Наразі йдеться про створення посад заступників голів військово-цивільних адміністрацій з питань євроінтеграції і міжнародної роботи. Тож є кого навчати, і є чому навчати.

У Верховній Раді України на етапі другого читання перебуває законопроект, який дозволить преміювати з міжнародних проектів службовців в органах влади, які працювали в цих проектах. Також ведуться консультації щодо внесення змін в законодавство про освіту, зокрема, щоб дозволяти теж проектну роботу вчителям на умовах часткової зайнятості, бо одним із ресурсів для роботи над проектами в сільській місцевості є вчителі. Також вивчається можливість залучати і державних службовців, які працюють над проектами на регіональному рівні. Є позиція Мінфіну, що це не правильно, проте державну службу треба втримати в робочому стані, адже реально відчувається брак ресурсів, людських в першу чергу, і ситуація з війною тут явно не на користь. Ті непрості рішення, які ми ухвалили щодо мобілізації частини службовців, теж будуть скоро вже почнуть позначатися на результатах роботи.

Також Олександр КОРНІЄНКО наголосив, що при формуванні державного бюджету на 2025 рік обов'язково будуть враховані потреби у навчанні, підготовці, перекваліфікації кадрів, для забезпечення функціонування Вищої школи тощо. Це те, на що, власне, і виділяють кошти партнери, бо йдеться не лише про зарплати, а й про професіоналізм чиновників від України, які з'являться, умовно, в 2029 чи в 2030 році в Люксембурзі, Страсбурзі. Це серйозна справа, до якої Вища школа теж має долучатися.

Наталія КОЗЛОВСЬКА, яка подякувала керівництву і працівникам Вищої школи за значну пророблену роботу за півріччя, доказом чого є представлений директором звіт. Вона акцентувала увагу на чіткому дотриманні обіцянок керівництвом Вищої школи. Так, на минулому засіданні Наглядової ради було озвучено прохання розробити програму на актуальну тему – про загальну адміністративну процедуру. На даний час загальна сертифікатна професійна програма «Загальна адміністративна процедура» не лише розроблена, а вже й реалізована. Це дало змогу провести навчання для більш, ніж 50 службовців Секретаріату Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Апарату Верховної Ради України. Про цю програму схвально відгукуються, оскільки вона є практично орієнтованою: був організований виїзд у Козин, де проходили практичні заняття. А на майбутнє варто врахувати наявність запиту на навчання англійської мови, адже багато людей шукають можливості, як сказав попередній виступаючий, оновити свої знання, актуалізувати їх. Тож, якщо буде більше програм з цього напрямку, це буде, дійсно, на часі.

Також Наталія КОЗЛОВСЬКА наголосила на тому, що розпочалась підготовка інформації про нинішній стан державного управління в Україні для

презентації перед Єврокомісією в жовтні місяці, після чого буде розроблено дорожню карту, яка окреслить пріоритети і, відповідно, прогрес у цьому питанні для вступу України до Європейського Союзу. Відтак без участі Вищої школи публічного управління неможливо буде зробити чимало корисних речей, і, у зв'язку з цим, нас дуже багато чекає роботи в майбутньому. Насамкінець Наталія КОЗЛОВСЬКА побажала успіхів у діяльності Вищої школи і досягнення бажаних результатів.

Юлія ЛИХАЧ, яка надала коментарі до пропозицій, висловлених членами Наглядової ради. Зокрема, вона наголосила, що, коли раніше при підготовці програм підвищення кваліфікації європейська інтеграція розглядалася як окремий блок, то на даний час більшість програм Вищої школи має обов'язкову таку складову: міжнародні зобов'язання, європейське законодавство і його адаптація до України. Тож іде постійне вдосконалення як змістової компоненти, так і методів викладання. Це стосується і навчання з програмами Sigma щодо нових принципів державного управління, і реалізації програм для посилення інституційної спроможності, в тому числі й для посадових осіб місцевого самоврядування. При цьому у Вищій школі не вистачає тренерів з європейської інтеграції; державні службовці і посадові особи місцевого самоврядування це особлива категорія, тож потрібні практики, бо науковці не завжди є експертами і можуть задовольнити наявні запити. Ми це усвідомлюємо і працюємо над розв'язанням цієї проблеми.

Дякуючи співпраці з Професійною спілкою працівників державних установ України, відбулися результативні навчання щодо соціального діалогу. До речі, у наявних двох програмах із цієї тематики теж є великі міжнародні тематичні блоки, де говориться, яким чином працює інструмент соціального діалогу в європейських країнах. Цю тематику опанували майже 90 службовців категорій Б і В, і близько 20 – категорії А. І ми побачили величезну потребу в подальшому навчанні. Тож провели уже зустріч з Національною службою посередництва і примирення щодо започаткування подальших таких курсів, в тому числі з питань медіації, соціального діалогу в трудових відносинах.

Юлія ЛИХАЧ зауважила, що оскільки Вища школа не може забезпечити навчання всіх, хто того потребує, відбуваються постійні тренінги для тренерів, до яких ми долучаємо регіональні центри підвищення кваліфікації, щоб вони також мали доступ до гарних матеріалів, інформаційних ресурсів, до онлайн-курсів і могли забезпечувати професійний розвиток на місцях. Насправді, наше цьогорічне державне замовлення – 30000 осіб. Це немало. Ми розуміємо, що армія державних службовців настільки велика, і напрямів роботи настільки багато, що потреба набагато більша. Часом надходять скарги, що на наші програми складно потрапити, тому що реєстрація інколи триває лиш 5-10 хвилин. Але це говорить лише про те, що потреби більші, і потрібно мати такий гарний потенціал не тільки Вищої школи, а й регіональних центрів, які б могли закрити ці потреби. І звичайно важлива роль міжнародних проєктів, програм і організацій, які нам допомагають. Реалізація багатьох програм була би неможливою без міжнародних партнерів. Ми розуміємо, що для деяких програм потрібні не державні кошти, наприклад, Школа підготовки стратегів, школа грантрайтингу, проєкти, що ми робимо з ООН жінками, гендерне бюджетування, гендерний мейнстримінг в контексті європейської інтеграції. Тобто

такі програми потребують особливого підходу, експертної підтримки. Тож Юлія ЛИХАЧ висловила вдячність за можливість співпраці з міжнародними проєктами та програмами, а також подякувала членам Наглядової ради за високу оцінку діяльності Вищої школи та наголосила на важливості подальшої співпраці.

Оксана ГАРНЕЦЬ, яка сказала про свою солідарність з виступаючими стосовно високої оцінки представленого звіту. Вона запропонувала проголосувати за його схвалення.

Рішення щодо схвалення звіту про результати роботи Вищої школи за перше півріччя 2024 року вноситься на голосування.

Результати голосування:

«ЗА»: 9 (дев'ять)

«ПРОТИ»: 0 (нуль)

«УТРИМАЛИСЬ»: 0 (нуль).

За підсумками голосування одностайно прийнято рішення щодо схвалення звіту про результати роботи Вищої школи за перше півріччя 2024 року.

3) З третього питання порядку денного

Виступили:

Оксана ГАРНЕЦЬ, яка запропонувала у разі виникнення у когось із членів Наглядової ради пропозицій щодо діяльності Наглядової ради чи розгляду питань на наступному засіданні надсилати їх для узагальнення на ту електронну адресу, з якої надходять матеріали для ознайомлення. Також вона подякувала НАДС і Вищій школі та зауважила, що кожне засідання Наглядової ради надихає щоразу.

Голова Наглядової ради Оксана ГАРНЕЦЬ повідомила, що порядок денний засідання вичерпаний, робота Наглядової ради була плідною. Засідання оголошено закритим.

Голова Наглядової ради

Оксана ГАРНЕЦЬ